

Intenzívna predvolebná stranická práca

Ľudáci sa pred voľbami 1920 dôkladne pripravili, predovšetkým po organizačnej stránke: „*Oblasťné sekretariáty riadil Hlavný, resp. Generálny sekretariát, ktorý koordinoval napr. počet a výber rečníkov na verejné zhromaždenia, vypracovával rôzne smernice, napr. pred voľbami tzv. volebný katechizmus, určený najmä pre funkcionárov v miestnych organizáciách. Do kompetencie Generálneho sekretariátu patrila tiež príprava zjazdov, volieb stranického vedenia a pod.*“⁴³ Predsedníctvo strany tvorilo 11 – 13 osôb, poslanci, senátori, členovia odborových organizácií, najmä katolícki duchovní, právnici, pedagógovia, štátni zamestnanci a podnikatelia. O niektorých záležitostiach rozhodoval len predseda s podpredsedom a dvoma, troma funkcionármi. Medzi prívržencov a voličov SLS patrili najmä roľníci a ženy z vidieka. Kresťanské roľnícke združenia boli určené pre obyvateľov vidieka, robotníci a malí živnostníci patrili do viacerých organizácií, vedených Slovenským kresťansko-sociálnym združením. Strana zastrešovala Spolok slovenských poštárov, Zväz slovenských železničiarov, Spolok profesorov Slovákov, Zväz slovenských štátnych a verejných zamestnancov, Krajinský učiteľský spolok, Orol a ďalšie.⁴⁴

Ľudáci venovali veľkú pozornosť prezentácii činnosti strany vo svojom tlačovom orgáne *Slovák*. Používali na to rubriky *Z organizácie ľud. strany* a *Chýrnik*. Čitatelia, priaznivci SLS, sa v nich mohli dočítať napr. o príspevkoch členov alebo sympatizantov, o predvolebnej činnosti, o volebnom fonde strany. Bol to precízne vymyslený motivačný prvok pre čitateľov, keďže, ak prispeli, mohli vidieť svoje meno v novinách, a ak nie, mohlo ich to motivovať.⁴⁵ Aj predstavitelia SNaRS počas predvolebného obdobia žiadali svojich priaznivcov o finančnú, ale aj agitačnú podporu. Upozornili na fakt, že všetky politické strany začali so zbierkou do volebného fondu. Konkrétne menovali ružomerský *Slovák*, ktorý uverejňoval množstvo darov a príspevkov v každom čísle.⁴⁶ Agrármici vyzývali priaznivcov strany, aby vybrali dobrovoľné príspevky na volebný fond a zasielali ich výkonnému výboru do Bratislavy. Uviedli tiež príklad sociálnych demokratov, ktorí stanovili pre svojich príslušníkov osobitnú volebnú daň.⁴⁷

⁴³ BARTLOVÁ, Alena. Hlinkova slovenská ľudová strana. In MALÍŘ, Jiří – MAREK, Pavel. *Politické strany. Vývoj politických stran a hnutí v českých zemích a Československu 1861 – 2004. I. díl: Období 1861 – 1938*. Brno, Nakladatelství Doplněk 2005, s. 844.

⁴⁴ BARTLOVÁ, Hlinkova slovenská ľudová strana, ref. 4, s. 847.

⁴⁵ *Slovák*, II, č. 32 (9), 26. 2. 1920, s. 2. V rubrike uvádzali aj novovzniknuté miestne organizácie strany, miesto, čas a rečníkov predvolebných zhromaždení a pod.

⁴⁶ Sbírajte dobrovoľné príspevky na volebný fond slovenskej národnej a roľníckej strany. *Národné noviny*, LI, č. 39, 19. 2. 1920, s. 2. Rovnakú prosbu strana zopakovala: Volebný fond. Sbírajte dobrovoľné príspevky na volebný fond slovenskej národnej a roľníckej strany. Tamže, č. 73, 31. 3. 1920, s. 1.

⁴⁷ Zakladajte miestne organizácie slovenskej národnej a roľníckej strany. Tamže, č. 17, 23. 1. 1920, s. 1.